

هەر سەھى

مەستەكۈل

ئامىزەك گۆل و گولەباغ و خار و
نەركىز و بېرىۋەنى بەلقارى لە پىش
دارەفى

ئەم كىنېھ

لە ئامادە كەردى پىيگەي

(منىرى إقرا (الثقافى) ٩

WWW.IQRA.AHLMONTADA.COM

بۇ سەردانى پەيىجى پىيگە:

[/https://www.facebook.com/iqra.ahlamontada](https://www.facebook.com/iqra.ahlamontada)

بۇ سەردانى پىيگەكە:

<http://iqra.ahlamontada.com>

هەر شەھى

ئەستەنل

ئامىزە لە گۈل د گۈلە باغ د خار د
ئەنگىز د بېرىۋىنى بەھارت لە يېلىش
دارەن

مانى لە ھايدانى "دەستەگۈن"
لەر لۇز بۇزىرە .

سەرەتا

بە نارى خىدا گەورە و تەوانا
 بە يارى گىانى باكى ھېفەمبەر
 نۇم دەستە گولۇم لە پىشىت دانا
 بە سازى كىردىن نەرسىن و سەرور

یارگار

لر نه و خوچه ناز راهم که ، لجه تا روزی
 کوچ کردن بز گولزاری به لجه شت، به زمانی
 باران نهانی بچ نزمانیکی دی گوفتو گویی نه کرد؛
 لر خوچه "بدریعه" ، دایکی در کوشکه بوداری
 جوانه مه گه "فرزینه" و "محمد امین" ، لر خوچی در
 لر هم رف رزله کامن ، نهم ره سنه گوله ره کام
 به ریاری و یارگار .

نه وه ی ما بیسر و یاریکه
 نه ویش نعم روک غدون رایه .

دەستەگۈل ئۇم سۇرانىانەي
ئىزىزىي تىپا دەھىي

:

بەشى يەكەم

۱۹۸۶ - ۱۹۶۱

”نەشى-زىس“. ”كۆزى زانىارى كورى“. ”گۈزىزى كورى“. ”
”زە با“. ”نە نەر“. ”كەوي بى خال“. ”مەلاص“. ”بېرىي زانىابان“. ”
”كەبار“. ”باغى خۇدا“. ”رەگەي باغى خۇدا“. ”لاردى جاران“.

بەشى رووەم

۱۹۶۰ - ۱۹۴۰

”ساوار“. ”تەۋەمەلە“. ”دالەوانى“. ”بېرىي سى-جمكە“.

بەشى سىيەم

تاڭانە و ھوارقا
تەشتا و نامەبەند

“نالگاراري”

۱- چاکترین سینوسی زمانی کورد نه و به
که ”کوژی زانیاری کورد“ بیکی خست .
”نه سه گول“ لهمه نهم نیمه روانه
دهدوا .

۲- بوشهی ”سوانی“ بروزه ”ماشکو“ ،
تریزا لایه زی ۷۴ - ۷۷

بەشی يەکەم

١٩٨٦ - ١٩٧١

”تەشى-زىس“ . ”كۆزى زانىارى كىرىد“ . ”گۈزىزى كىرىدى“ .
 ”زە با“ . ”تە تەر“ . ”كەۋى بى خال“ . ”مخاصل“ . ”يېرى زانىابان“ .
 ”كەبار“ . ”بانغى خۇدا“ . ”رەگەي بانغى خۇدا“ . ”داوىچمازان“ .

نهشی - زیس

زهلى نوگى نهشى، رفۇي دوزىن دا بۇ؟
نهشى - زیس كورنه ھىرەن ھىسىو سوابىن

گۈرئىلى نه كىردى: بىردى بى، دىكى، لەن ئىپرى؟
لە تارىئەتىسى كىرى دېرانە ئاسابى.

گلۇر بىرۇ بە شۇنى، نە يىگە يىشتى مۇ؟
نهشى دەركە بىر بىر شىت دەسىدا بى.

· · ·

بودار بۇ جەندە كۈنىكەن وگول لە سەرگە ئىس بىن،
وونە دەشە خارى دېت مەستى تەھى با بى.

لەھەر لادىسیوھە سۆخى روئى دە داشغان؟
بە پارىئە "مەم" دە ئازىئە ھىارى لەرلە بى.

"ئىپرىئەت نهشى رەزىنسى" زىزىدە بە ئاپىانگە، ئەق بىرئى مەزى
"ووفاقىي". نەمە ئىن "نهشى - زیس" ئى "لە دەشە مۇ" يە. نەتسىن
زانابە بىزانە كامە يان زىزىدە بىتىر - بىزى ئىپلى كىرايد.

له پر بېرىكى تاكانه له نىز باغان
ۋە دەركەدت، نەتەن زانى جى لەپەرابۇز

كۈلىكەي سىرو بېرىن دەنەنارانى
كەدى بىر، سەركەرسىش هى بەھەست وابۇز.

كەزى و بەرچەم له بىرلان نىزىللىرىشىم
كىرانە راولۇ خارىش ئاوى پەتىا بىر.

كەھارۇگەي بەرلەنە مىسە پىشت شانى
نەمامى، خۇنجە بەرلا، سىپىسى دابۇز.

بە لەنجەر داڭىزى چوارىدە ساڭانەي
لە نەن رىل، ئۇ لەم سوگەنجى، تىزانى بىر.

نه زی سینه‌ی بُر و نازاری کورانی
 نیاز و فتوشه وستی هادی رکا بُر.

له ناو ره ستافی، وک میرگی بورانی،
 به که سکه و سور و مور نه شیکی نه هشما بُر.

سلک بُر رانی به نجه‌ی گه رخه ناوی بون؟
 نه شیش لهم ناوه بی نه نزاره شیوا بُر.

که سوریدا به شهش دلا سوری برد بخوی؟
 بسما داوی، ره لیی ناوی سه لایا بُر.

له سه رتیقی چیا گل بزده شیانه؟
 که رفیقی بُر خه له ندی رفیقی ڈاوا بُر.

ترزان بَرَن و سَهْر لَهْرِيَّكْ لَهْ بُونَلِيفْ:
بَرَن لَهْ تَلَهْت بُو؛ سَهْر بَنْ سَوْر، سَزْ مَا بَرَن.

خُورِيش بُودَه خُوريَّ، جَا كَرْبَنْ يَا فَخُورِيش؟
وَ سَهْر بَرَنَكْ بَهْ صُوْسَرْ لَوْكَ وَ نُونَسَا بَرَن.

لَهْ لَهْرِشَم يَا لَهْ زَفَرَكْ يَا هَمِيَّا يَگَارَه
تَهْ سَنَى لَوْ بَرَگَ تُورِمِينَى دَاوَى جَهُولَد بَرَن.

كَهْ جَيَّ يَارَم، دَلَى وَكَهْ رَوْسَهْ تَيَّ خُورِيشَارَه
تَهْ سَنَى جَهَوَ - خَهُويَّ بَسِينَى - مَاتَ وَ دَامَا بَرَن.

بَلْدَ كَيْرَى دَهْ سَتْ بَمْ هَادَه كَم نَسَرِيش
تَهْ سَيَّتْ لَوْ دَالَه دَهْ سَتْ چَهُورَجَيَّ بَهْ دَوْرَا بَوَا؟

بُودَارِيش رَزَفيَّ، دَسْ بَهْ، لَهْرِشَهْ مَيَّ جَارَانْ:
بَهْ لَهَارِينْ دَعَوَهَيِّ دَيْمَ رَنَكَه دَسَّتَا بَرَن.

کۆزى زانیارى كورد

ئىكە مىن كۆزە د رىارە كۆزى زانىايانى كورد
رۇنى نەزانىن نۇردۇر ئۇنىڭ كۆچ د بارى ھابۇر كىرى

خۇلە سېرە كورد گەلىپ سېزىرى بەزى بۇ بەنام
يەك يەك د رىردى ئەرۇپىن ئىستە نۇردىن ئىكەن و كىرى

مەندىزىنگە وزىرە كىن دانا د زانا د دلىز
ئۇق تەھى مەھى سىنا "مەلى" نە دى تىلدەران دېرىد

بېرى دەك سەھاۋەتى "زەلى" كەزىپى "مەولەتى"
مۇيى كەزىپى بىز بەلھەستت خۇبىرى ئۇناكى نە مرد

نۇبىرى شىوان كەي بەيانى راوه جايى سەيم بلىن
جا لە "نالى" با بېرىپىن باغى سىوان ھى دەكىردى

بُر" وه فالي" وه که نه سى نئوره سى شيرين چه غني را
ئاسمان رزوره شهوي يامنوزه وي ياشاغ و گرد

به نزى "صافى" رونه لعه روکه ئاوي ھاوي نازه نين
وه که گولى رومانه جوانه لعه روکو گتىزىره درد

لۇ بودارى ده سى لعه ولېر رقە راجى بىرىسان
كى بُر "مخالص" بُر جىراي رىوانى كورىي لەنەنە كەر

كۈن د نۇر دۇپىنى دۇھىزىز لعه چە زانىنى يېى
لۇ تىريانى كورىد كوردىستان دە بىئىه رى دېردى

رۇز دەنەنە بەنەم دەزىسى وەک "مەم و زېخى" نولاند
"چەغىخ لعه دەنەنە مەرەھەن" لە مەۋەپىش مەولەوي ئاورى دېردى

بابی یاری بایکی نیفه سه ر" چرایی نهم کوژمان
نه و بز نیمه ی کرده خاوهن بیز و مامه ستا و روگور

"لهه رسه می" نه و زرف برایان وا به زارتکی بهتی

جهه رنی نه و کوژه ی به یاری باضی "لهه رسه می" راه برد^(۱)

(۱) لمه که "کوژی زانیاری کورر" رامه زلاندرا ، لمه رسه می
به کی بز له نه و پیش نه ندامه کافی کارای سه و تای نه و
کوژه و نهم کوژ رواجا ه راینا به "نه ندامه به ریزی
کوژ" له گه ل "تو فیق و لقبی" به گی کور ری بزان و
"زرف فیسسر" کور روق" ی "به کیه فی کوزمارانی سو قیستی".
بها ، له بابه ت رامه زلاند فی کوژ ، لمه رسه می نهم سوانحی
نویسی و له نه نجومه فی کوژ خوشندیده و .

گونزاری کوردی

رواده یاسمهن شورزد له نیو گونزاره که ی کوردی
وہ یا خوی بوسیه خاو د نرگز و گون زاره که ی کوردی

له مو «ره نگنیکی» ئازاری وہ که ئازاری برھه است دایه
دگر نا وہ که نسیه یا هصر وہ کو سمساره که ی کوردی

به نصر جنوری بگنوزنی «منو» یا «ئازاریسیه» ره نگنی
له بزینی بوسیه شهید ایان دلی بیناره که ی کوردی

به «کورتی» یا «درستی» یا به «یرک-لھستی» و «دوق-لھستی»
ده لئی شکره ده باری وا له نیوان زاره که ی کوردی

به صیران و به لاؤک یا به نصره دل و که ی میان
به گشت جنوری نیازه لئو سری لھوشیاره که ی کوردی

له نالی یا له صافی یا له زاری نصره می بیتن
روان و روزن ئاری چاوه لھم ده نگاره که ی کوردی

ئه دشانه ی له نیوان که وانانه زارادن له «زابنای دنگه» و «گیاردن».

نژه با

دو ماره م باوه ، نهونواری گوله یا گول له به رناده
 نژه ی بایی له به ره م کیوی کورهستان نه لستاو
 له بیوی بیز له بیوی غوت که بوئت کرد و ناسی
 به لیوی مهند فعه زاران غونجه لوه گرلزاره ماوه
 له بیوی دو سده مه ، نیستاکه رنی و نیستیکه ادو هندا
 به ره م فعه غونجه لوز نوشین له پلکا کاتی نیستاو
 له زرگن به فرو فعه شهم خاوه گولیمه بابه گوزه قان
 له فهریه کیان هستینکی لوزه ره و لوزینه لعیناوه
 نژه ی با یا صه ناسی کوره له فرده به منه لوتونه هان
 رلی فعه شیار نه زانی دفعه ندین " مهند سرهن و ضربه ناده
 سرایه ماره بی خاوه له خاوه بی ره هست نه سرین
 له بیوی دل له فهریه مه ره له بر غد اماته و نیستاو

نه نه

دانه روئله نور نه ما میش ده فری
به راه وه ی بسته کریشکه در نوبه ری

کول بور یانا نه نگه بور دل یاغز نه وه ی
ده جنه سهر کوس نه دانه سه ری؟!

ده ستی بی-هاره ی نریشکه جی نه کرد
بنی پسی ملاوه شی بی سهر داره فری

هه له بزری کردنه خاکی دل-افین
زرو به زر سهر بهو کراسی له به ری

ریوی، گهر جی لور به ده هشت ریوی "نه نه" ،
ده لک ده سو "راخڑو" به راضی ته نه ری

یاری لعور و کوک یاری بیشینانی خرم
وام هم تائیستا به راغ و کسری

کاشکی نه تدبیاج گهنجی، "لعور شهی"
وکوک کولیکی نه ربکه لغاران بنری^(۱).

(۱) ملا صارق حاجی ملا محمدی باشوری - رحمه‌ف خوایان
له‌هر - نه ساغ بو له فه سه خانه‌ی "مینه الطب" له بغداد.
لعر شهی هیو له بز خوشیسی نهرو. له ونی ھاوی
به نازه میز رمندالیکی زاضری کهون ناوی "نه ته" بو.
به سه زمان نه مام نازه‌ی باوان نه نگایه‌تیه کی له ره‌ماری
نیو رلیدا لعه بو ره بو بزیشک ھارمه‌ی بکا. رو ولای
چهند رفیلک بیز روابره هیو لوز خه سه خانه، سهم جلو
رباری لتر نه ته بر. که هیو دیتی جنی به تاله. برسی
نه ته له کوئیه؟ گوتیان، خوت خوشی.

لعر شهی لعمر بیشه کافی رلی کولانزو، کهون و
نوی، به تایه‌تی هئی جهانه مرگی نازه نه مام "دارا"‌ی اصری
کوزی شیخ طاهری ماموزایی. که له بیکاره بز مال، نه مم
شیوه‌نهی لوز نه ته و کان لعمر بیانه نویسی؛ بروزه مع ره‌لی:

یاری لعور و کوک یاری بیشینانی خرم
وام هم تائیستا به راغ و کسری.

که وی بی خال^(۱)

همان دلاریکی سه ربعه داشت
نه رهی به فتحی روشنی لعنه داشت
نه وی نایکی داشت و به فریشی به سه رابط
ربی گهول را یزدی یا یاری مبارانی له سه رابط
فری روی که ونکی به زرسی روی
دلی کوردان ره بی لعنه داشت لعنه داشت
مرازن بی نه گهر سرلانی یا غصه شری
که وی بی خال و کوت تر به زمی یارانی له سه رابط
دلی لعنه شیاری یا نا یاره که رفی
ره لین هر لوز و لذاتی ضری ناضری
به ضری هر با بیستی یاری لعنه - ضری
گه لی کور دیسته دستی یاری یارانی له سه رابط

(۱) رذله ییکی بیزیر له نهمه نی هوارده سالی مرد . مجهرگی سوچاد
نهم شیوه نهی نویسی .

ده ماره م زه رده فه نده بئنه سه لیوان
 بلین شیواوه پارت که وته نیز کیوان
 نده ی بور دل بو له زی بور به سه لیوان
 ده بی سیخاکه بیری ره هست و هارانی له سه رابی
 نه مامی بور تکا بور گهوره بی بزری
 به سرخی بی له خوشی پیره کان بدوی
 بوداری هماره مینی و که بلیخی بتوی
 قه نار خوی و نگه بی نواری قه تارانی له سه رابی
 ئه مسیدم و که نه ما یاران له یادی ئه و
 لمه ناسه م گهوره دل سه ره لعه مهروم شه
 ئه گه بیتني بھائی به ره نگی که و
 ئه دیش ئه وروم خومایی جاره بارانی له سه رابی

که وا من ده که که رویه که نیه زوره
 په زی ده که به فردل خونجیه ره می سوزره
 سیه لهر سیه بزوریش تا هه تا بزره
 (۱) سیز خاوون که وان بیزی بزارانی له سه رابی

(۱) له سه روتای نهم شیوه نه ، رسه ی "سه ره" ، و آنہ شه ره ی
 سه ره ، ره بینی . جا بزانه شه ره رسه بینی که رویه ، "شواره" یه
 به کوری شه ره . نمه له راری ٹاوریشم دروست ده کری ،
 کری تیرنیه له رو لاده لصروله "شتو" لرگرل "وه ره" ،
 جا "شواره" یا شه ره . لرگر تیرنی نه بینی بینی ره لذت
 "که رویه" ، رسن بی بانا سوزر ، یاضر لهر رویه لدر .

”مخلص“

به خسیر جی یا به خسیر بی بی داوی داران؟
له همه رجی بی بی به نازی تصری دو چاران.

ده بیرون ری که ره مگون لمعیح مهترستی
روز رو داره و کولیکه ره باخی سیوان.

که خوان یاری له همه کوئی بی به همه شنه
له گوئرستان له ره شتی یا له کیوان.

نه ساع که ورنی پریشکت نه بیده زانی
پیویج برو له نسرو جه گرگه ره ناران!

به ناجاری مهه فرنی همینانه گوئری؟
نُه روی نازابو نُه دره صبو له نیوان،

”مخلص“، برای گهنجیم و بیرونی؛ نه وا کثرهت کرد؛
نه مهش شیوه نت؛ یاریت له رملان، همایوت له سیمان.

ئەوەي دىدارى يارانى گەۋەن بىر
لە رېڭى نەيدە دېست مانى بە سىوان.

ئە تو "مخلص" ، براي گەنجىم و بېرىيە،
ئە دا رۇيىتى سە ماوم لە ناوان.

لەھە سەرۇز يادى بىارانت رەكەم من
بە يانى و نىۋەزى لەھم نورىي-شىوان.

بۇرۇزى كورد و كوردىغان، من و تو،
بە گەنجى كۆ بۇ دا مان و نە سىوان.

كە "وانى" بوي لەوئى رۇ بېرىد و بېرىجىت^(۱)
دە يارىزىن زمانى ياكى باوان ؟

(۱) "مخلص" ، بۇرۇزى مەزىت ، لە سەھەناي گەنجى نازنارى
"وانى" بەكار رەقىبا .

زبانی رو "قهار" و "کهندیناده"
به دریه‌ی تو ره‌هانه زارد لیوان؛

چ نه خشیکه ده سر به‌نیکی نویست،
چ نه زمانیکه تز کرد به ریان!

له بیرم ناجی سه‌یرانی بوداران
له "زار مفتاع" دریجی جوگه ٹاوان.

له ویش لعمر "سیری خوانانان" برو، مخلاص،
من و تویی کرده که بدای کهندویشان.

برانه "لهر شه می" چاوی له ریته
به خپیر بی یا به خپیر عی دلوي لاران!

بیری زانایان (۱)

سوم سورما یه روناکی وه کو جارانه دا مایه
نه گهرجی روز به چوارنم له تیر نوم خاکه نیزه رایه

خورا نه یکربلا نوم خاکه نا چالاکه بیجی روکرا؟!
زمهین ژورها به خوشی ناسمان کوی باوه شی رایه

سوم سورما نه گه رنامیون بلیم جنگه له نیزه خاکه
که «سیدروی مونته دها»، قریبان، له سیده چاوه ریت مایه

· · ·

له سایهی تو هزاران شارمانی خوشی وستی خونان
هزاران ٹافهین لر خادون و رلداری نوم سایه

که لیزه هش چاوی نازارن به روناھی خورا نه سیده
له بز تو بمنی دیدارو صرازی گورو له ولایه

(۱) نه ماشای تیرا بکه، رایه زوی ۳۵.

ئەگەر نامىم بىنى بۈزىچى فرىشىتەمى ناسىمانانىش
لە گۈزىتەمى خانەقاڭەن ئاڭو مىريان سۇفى - ناسايىه

رلىت بېرىقۇز و تەن بېرىقۇز دەگۈزىز بەھەست بېرىقۇز
لە بېرىقۇز بابى تۆرۈج بىكەم زىمانىم ئىلسە گىرایە
· · ·

ھەتا مىۋانى ئوم دىغانە بۇيى لەھر ئارەدانى بىر
كە بارت كە كەبارى بەر بەيانىش رەنگى گۈزىلە

بىار بابى لەھەزان و ھەتىم رېپى كەسان تۆبرى
لە بىرىنى ھاوا به فەرىسىكە ئەدەيى رى لۇ تۆرگۈزىلە

ئەدەيى خارەن رلە، تۆربىان، رلىت بايىنى بىسۋىتىن
لە سىنەيى گەرم و ئۇنىھى سەر بە رۇلاچەرگى ھۆنالىه

مه نایه یا قوتابی یا ده کو خوت کوردی نوم ناده
و ده یاضر خانه در ری دل نه زیگی یار در ریا

گله لستیان به سه مارم ده کو خوت له فیض و آن
نه وی هر وا له سه ری هر وی ده رایه ده طایه

نه گهر به نه شس ده بیسی دانیاری سرمه که دی یاره
نه گهر نا دل به خوین و بی ماز و بی سه رویا

ترزا لیه نه در قوه دی دل و گولزاری روشن کرد
نه وی ما ناگزینگه بی دل و بی گیانه بیزایه

· · ·

که زانیاری صریع ده همراه بیستا ده مرد و کوشان
له ده مردان خود را به نصره دی ده لگه در وی به تو دایه

که هات زانستی ئۆم دایوهش له بىر ئۇورات به كارهينا
 سەرقىسىنە دىل دەھۋىت لەھ سۈرى كىرە ئۆم خۇدايە
 وە كۆ زانستى ئەندازە كە سازى دا له بىر ياسا
 وە كۆ ياسا له بىر زانستى باڭلىرى كرا يايە
 وە كۆ دېرىھ وە كۆ مېتىز زىمان دېتىزمان تېكىرا
 وە كۆ سۈرالىقى بىخالىشى سەھر ئاپىنە و نە ماشايە
 نەھزادان كەرىجى رەنگاۋەرنگى روئى ئاپىنە يە كەرىونى
 نەس نەھر روئى خۇدايىكە سەر دەنەنۈكى دانا يايە
 بەرئى بېغە سەھر ئۆم خۇدا ياي بەھىپى رۇيىستى دا دېھىز
 "أمير المؤمنين" سۇيىستەش لە نىپۇر ئىسلامىقى مایە

به دلان را فخی گرامیم پری ُهم در آن نامیست
و دوی ما بیرون یاریکه ُه ویش همه روک هم ورن رایه

بغه رئیه بزافی گوره گو قاری به هه هست خوش
که لیه ش بیوی ره مازانی هستیکه تو تو سانایه

زرنگ و زیره که در آنا لعه مان زاناد دلران
دو قاری پری زانایان له نیو رویانه هیه سایه

نه گهر زورینه نیستا هور که سانه - رو راهی اشم -
به هه هست - تو راد و شاگه شکه نیه هم کارگه رویایه

رو بی نیجیری هاو و زگه نه و نه هوشی مابین
کهوا له عالی به رو خسافی ره محی صردن و کو کایه

بنه مو خو تو فه مروده لاه بو خاوهن دل و همراه
 مردی بیز درل بو خاوی نه ولاد بینی مینایه
 ده زانین وان پهی و باخی به لعنه هستن گه جی نازانین
 میلوون کوکه و بوراریکه نه گهر مایه و نه سه طایه
 ده سا فیزمان بکه، قوربان، نه گهر سه مان همه لی بگردی
 شع بیزو و دینه گر سه بیری هستیکه و دینه نه کرا یه
 چیتو کات و کتر و بینیکه و ولادیون لعنه جی ده زانین یه
 نیاریکه نه قشنه ندی بنه میزدهی خود را - رایه
 لاه دی، نه ی بیری خود انسان، نیازی دل صه می و دری
 نیازی تو شن نیگاری خوش و بستی و به کیهی خود رایه

گله که در مردی، خود را بار، و کوئه استیوه و تبیین
بنه سر برای نه روزه‌ی به بار استیوه برایه

له صدر شرمنی ستایی به که رام و کوئه شرمنی می‌باشد
له بصر چاری رنگ راه روم سریکه‌ی باره بودایه

و هنرمه در نه گز در بیرون و ماجمله و گرفت با غم
له بوئی خوشده وین جامه باره و استیکت و هنر نایه

دلی خوشم نه گهر روزی تویی له نیواند انبیه، قربان،
و هزاری نامه‌ری با جمعیه و هر نه رلکی بی مایه

له صدر سر ناری خود استین به ره نگی نیو لر من روی
زره‌ی به ره بیانان بوئی تویی همه روم له گه لایه

لەمۇ رۇزىنىڭى دەھىنى گەر بە زەرات نەگەم بېرىم
بە لەھەستىش بى بە بىچى تۆلە كىزى دامار دەنیا يە

بەر دەلىر لىئە مەسىھا رۇلەكەي خۇن لەمۇ مەجان
لە لەھە دەلىر لە لەھە شەم ؛ تەن لە تىائى رۈرى بەغلىيە .

نامە وى بىتىم شىوەن ، ئۇمە بېرىقىز بايدىيە . بىانى گەورە ،
خواناسى مەزن ، باۋە بېرىي كورىان ، ھەركە كۆچى كەد
لۇ بە تەشت رۇپى . بە ئۆزىن راضى رۇرى ئۇمۇ لەھە دەنیى
لە دەلى گەلى كەسى دەلەك لەھە شەم رۇلەكەي خۇرى .
ھەپوارىي رۇرى سېيەم لە رۇوايى چۈنى (۱۹۸۶ / ۲ / ۱۷) ،
پاش لە خۇبىنەوەي زۇران لە خۇينىنەوەي قورىان ، تەھىرى شەم
ئەم سۆرانىيەي خۇئىنەوە دەھىنە دەستانى بە خۇدا ئىسلا دە

که باز

و ا به یانه همه سته کاری یا بکه
 کوردی یا کی باری یا کی خوا بکه

شود بور نرفی مه یکه تو نزدیت به شود
 نزدیه بوردا لز تریانت را بکه

با صد هزاران سال لهر نهم خوا که بیت
 لعمر ده نزدی رزیستنت سانابکه

خوشیده دستی دوک کولیکی نزدیک هار
 هیون ده سا یهاریکی و ا زانا بکه

خوا بداته خوئ در یارانت به لعنه است
 یهار نه و نویش و نیازی لد بکه

ترن دروستی و خواهرستی تینکه ورن
بز دلی دریا دلت دریا بکه
تاله هدشم باله پیرمه میاسه فین
بن نزهی با رو له روی شودلا بکه
خار و به سپشن ره گه ل بایه بیان
تینکه لذون سینه که ت راند بکه
ثافه رین رفنا بی هارم ثافه رین
رف له بیله مبه ر ل ره گهی خوا بکه

بانگی خودرا

بانه یا مزگه فته یا کبیری . ارک»

کبیری خوا ناسینه جی یه زانی هاک

جی یه ری "بریکس" و هلوی "مصطفی"

عمر گول و خاده به دار و نار و خاک

گور سازت بیچ سالی نوکرا

نیوہ تا لاده ی له فو یزد پیر و باک

"ده رسه سه" لور بابی میتو داره نی :

نوکراوه بانه کوی یه زانی هاک

$$۱۲۰۰ + ۵۸ - ۱۲۸۲ = ۰$$

نهمه "میتو بهند" ه بز تازه کردنه و هی "مزگه فته شیخ مصطفی" ی

شیخ ابریکس له شاری لعه ولیم .

دەرگەي باغى خۇدا

سالى كۈچى كىرد لىتىان بۇ جۇدا
 دەرگەيى دەرۋازە كەي بىشىه نەدا
 مۇيى كە رۇپى لۇبەلەت گۈزازە كەي
 دوڭ بۇراىى رۇرى خۇيى خۇنجەي دەدا
 دانە مىزگەفت بېرىلى لەھىشەم "مىصطفى"
 ئاوه دانە رۇزىرسەرتا خوا بدا

دوڭ كرايد سەرلەنۇ مىتىقىيەتى
 نۇكرا نۇ دەرگە كەي گەورەي خۇدا
 ۶۱۱ ۴۱ ۶۴ ۱۳ ۷۷

١٤٠٦

ئەمە شى "مىتىقىبىند" ئۇ نىزىرىنە دەرىي دەرگەي باكتۇرى - رۇزىرسەرتىلىلى
 "مىزگەفتى شىخ مىصطفى" لە شارى لەھىشەم بىشىه .

لادی جاران

له میته گه جی دا ٹاواره روئی خاکی یارانه
مه لین میو بی نه صاف میو لاده کهو تھر لادی جارانه

مردی پیکه روئی خال د روئی رای سه فین بوپی
نه گور مابی رنه مابی تھر به جهی بارانی سورانه

له بوپی بوپی خاو و نه گزی ساخانی کورستان
تعه تا مردن گریافی روئه - تھری سه تھر ارانه

نه ریا بیز عکار و پیکه بر بن روی مسیان به گهنجی بر
نه پیستا روئه کامن هیم ره لین روئی تھر ارانه!

به سه با به س بی روئی میون و بهر به ختی برايانم
به ریزی لوزاران پیشه چاکی نه و سورانه

سیچ واه به فری نژوان بی دلی نلاوانی کورستان
 لفه مو کوردن برای یئکدین له گشت نوم روست و شارانه
 نهوده ی مهستن که یه که رهستن له شایی سیچی سیخانی
 نهوده ی شیرن به نلام نازاره رکسرن لام ههوارانه
 تریسکه ی رزی نازاری له نیو فهوری به دهاره ری
 به نه گز با بلین نه رهبا روایی با و بارانه
 له روست و کنیز رجهم دارو کوئیک و خونجیه بیشکوت
 به نازاری بزیران و قه نار و ره نگی صهیرانه
 مه لین بنا بی نه مه کن چهر تاکو بین لز فهورشمه مای
 له یاری باخی فهورشم یاله زنگه ی رای سه کرانه

بەشى رۈزىم

١٩٦٠ - ١٩٤٠

”سار“. ”ئەرمەلە“. ”دالەوانى“. ”بېرى سى- جىكە“.

ساوار

ره لین ساواره بُونی دی که جی نهیستنا نه نهیزداوه
 ره لین ساواره بلقی را و له سر سیکوچیه نه کراده
 ره لین کورتیکی رو رکه دی له بیلگه و بهنده بی باوان
 له سر خوی گرسبر روزی ره می نا نه مرد به ستراده
 رو دایی همارده رو رزی - له روزی بیشه دوی رو بی -
 خه بیکی به زنه بیکه گورجی به مرغی را نه بیستراوه
 نه را باران ره می نیوان له بُونی همیشی برای کوران
 له تاری "قاهره" ن میوان روان نه ولعاله گیراده
 به یاری خاکی کورستان به شیوی بار و با بران
 به ساواری رزی زیسته ره دی نه م داده نه کراده

به گلزار سواره نه لھن نیز و نه لھن سواره
که ره بخوبی چار و ناچاره ره زانی چیشته - به فراره

برام "طاهر" نه را تمام به فرضی خون و ساره
ره زانی لعمر شه می نه سرف رلی بی سیوه نه سراوه^(۱)

(۱) بزانی گهوره "شیخ محمد طاهری کریمی" ، گهوره ترین زانای
نه که ی مورکرمه مه ، داعای لگرن لعمر شه می به یسکه وله
"قاھرہ" بون له سه ره منکی زویی کری گه بجی . روستی
شیرین و برای خوشی ویس شیخ طاهر نیزکی له رو امضا
به قدری بو ، نه گه بجی مانگی و مزان نه بو . تدقی له رزان
تفصیل گرتین به پایان گریست و کاله طاهر لعمر شه می و
پهند برادری منکی کریمی تری لور نافی نیوه زف کن کر زده .
صر چار و ورنی شیوه بون و صهر فیلا نه گه بی . که نزد
بسی بون نه وجا چیشیتکی "ساره - ساره" نزد و خوشی
له بیش لانا . روایی سوار خوارن ، لھن شهی ٹرم سولانیبی
زفرای نویسی و که رهست به چایه خوارنه و کرا لزی
خو تیندنه و . ره حمہ فی خوات له سه کاله طاهر ؟ نه
سه ره میش وا زویی ؟ نه وی ما بیش و پارگیه نه ویش
صر و وک خه ون وایه هـ

شەۋىمەلە (۱)

تا بەيان بارەي لە زارى شەۋىمەلەي ئازارىيە
دەل كە بى ئاوارە بى ئەو نەر لە بى ئاوارىيە

تا لەگەن وىنگى بەيان بلىبل لەپىنى وىنگى رى
پىي رەلتىن ئازارى شارى و ئەولەر لە ئازارىيە

روي لە خويىن بىر بۇرۇھ گۈل نىتىركە لۆمەگىچىن
پىي رەلتىن گەش بۇرۇھ گۈل نەعم لەعلە نەعم سۈرەيە

پىيم رەلتىن رۇلوي ھىبا تۈزۈر بە نازافى ئەتى
پىي رەلتىن سەرارو زانى ئەوكە رۇلوي شارىيە

رافەكەي سەنلى ئۇمىدىم والەبەر زستان و با
لەرزە لەرزى شۆخى باڭكەي سەرى ئامىارىيە

ھەرئەمى با بىس بى بارە و بلىبل و سۈرانخى گۈل
ظاڭكى كور دستان رەلتىن بىرى بە سەردا بارىيە

(۱) لە شايى "لەنۇن"، زستانى سالى ۱۹۵۴، بۇرتقى ئىسم سۈرەنلىرىي
نوھىسى .

الله وان

بیری سی - جمکه

کوسنی دستی که را ندهستی له زیزهی نزدیان ای
و بی ندهستی و نده مردشی به سنی نامنجی نارای

یه کوم نه ضرایه نه ضرایه که به یاری کردی و قبینی
نه زانی هست به سه راری نه مابی لیره با مابی

که سنی خواهیک بنایتین له ریی یئقه مبهی خوابی
و بی مهربنیکی مهربنی بجهوانی نهور رو رو نیابی

و بی هاداک رو سه رو بی و بی خوبی رو له برو بی
و لات و کور رو نازاری له میستکی یاکی مهربابی

نه وا کائینه نامنجی رو رو منان وه ک یه کوم زانی
بزانن بماله همه رویان و بی هلو تان له ریی خوابی

ئېتىرىدەن بىكى زۇرۇ ئازابى لەھىچ گۆمىن مەنگىيە
 لەھەمە دەم رۇ بە رۇي شارى ئىشانەت مەۋەنە بازىبى
 كە ئۇرۇغا مەر دۇن ئازابى دەبى خاۋەن رلى رابى
 بىلەن سەم ئەر دەبى مابى لەبىزىن ھېتىۋە يەدا بى
 ئەوەئى ئاماڭى سېيەستە لەبۈيان ھېرسەتكارابە
 بە ئەلار وىڭە كىرى رابى مەر كەھ خىرخە يەدا بى
 دەۋتا بەرەستى ئىھىزىكە بە بەرەستى بەيانمان
 بە گۆزىي بېرىسى - جىكە دەكۆ ئەستىرەگەئى رابى
 بىلەن جارچارە ئەم يادى بىلەن "ئەرەسەمىي" خۇستان
 بە وىزىھى ئۇرۇzman و بېرىسى كوردىستان كە نەھىسابى

بَلْيَنْ وَ دَوْرَه نَزُورْ دَوْرَه لَهْ باخِي نَهْ كَنْزْ وَ دَلَّه
بَهْ لَلَّانْ سُيمَهِي لَهْ دَلَّا يَهْ دَلَّيْ كَهْ بَيْتْ دَلَّا مَابَيْ

دَلَّيْ لَعَاوِينَه نَرْسَانَه لَهْ نَاسَهِي دَافَهْ كَهْيِ رَامَانْ
بُودَارْ دَسِيرَگِي كُورْ دَسَانَه لَهْ بَهْ جَارَانِي تَادَابِي

لَهْ صَوْلَيْرْ يَالَهْ صَرَيْ بَمْ لَهْ بَهْ غَدَا يَاضَهْ رَانِيسَمْ
جَهْ بَارَومْ لَرْ زَهِي بَانِي لَهْ لَرَى لَهْ سَهْمْ لَهْ لَسَابِي

رَهْ بَا رَأْكِيَانَه كَهْمْ نَهْ سَيْنَ دَهْ دَلَّ دَاهْ جَهْ كَهْيِ نَسَيْنَ
لَهْ سَهْ سَرَوْ كَوْلَهْ كَهْيِ نَوْنَكِينْ نَهْ بَارَاسِيجِي بَهْ سَنَابِي

سَهْ دَسِينَه مْ بَهْ خَواَهْ سِيرَهْ دَهْ شَمْ بُورْ فَلَاتْ هَاكِه
دَلَّسَمْ بَالَهْ رَهْ دَهْيِ خَوْنَجَهْ كَهْيِ لَيْوانِي تَرَزا بَيْ

بهشی سیزدهم

ناکانه و چوارتا

سنه شتا و نامه بهند

ناکانه

رُوله کانم

جهوئه که د، خوچکه و برا، یا سوکه بون یا جهوئه توژ
دافه که م پیشی به هاریان نهور له هادین ھوئنه گنوز

فاصه : ۱۹۴۳

تر مائی "یارگار" بکه له سروتای ٹرم دیوانه .

گیتر نو - پیر فرزانه

سهرن به زر و دهست خوش در لست باک
لده سر بجه رنی دلها بیت هم است در جادا ک

خاوه

گیا بُرنی کورده و ناده که ی خاوه^(۱)
لهم ره م که سکه سروزه روگش و ماوه

به غذا : ۱/۳۱/۱۶

(۱) گیا یئیکی زور بُون-ضوچه له کوئیستانی کنیستانه کافی
کورستان . برع زماتیکی دی ناوی نازامم و نرمزانیه
ھبی .

پهارنا

پیپار

که نازداری له نه م کۆمە دەرە رەھى
روبى سەرپۇشى لەر بىرى نەگەرەھى

لەھەسەمان ئى - وە - بارىن پېپارىش
کە لەت بىرا مەلتىن مەن و لەبەرەھى

میوارنا

قوربان

ئۇ بەزم و تۈپانى كە بە دىل يابە سەرم كىرى
گىست ئاگىرە ئىستاكە لە كۆرەي بېكەم كىرى

گەنجىنلىقى تېئىم كە بە گەنجى لە دەسم ھەو
ئۇ سەردىمى دىيدارە بۇ نزۇلىنى گۈزەم كىرى

قاھرو : ۱۹۴۳/۱۲/۱۱

ئەم میوارنایە نامە بەندىغۇ بۇ بويىز لە قاھرو وە لۇ باشكى لەنار.

سەرخۆشى (۱)

كە سەرخۆشى دەبى بىرىي دىارە
 بە مۇنى خۇشەویستى لەم ھەوارە
 ئەگەر ناكەس نىھ لۇ خۇي بىزافى
 لە تاۋىن ئا تەھىي تائۇم بىردا

(۱) ئۇم مەوارتايە نامە يىكى سەرخۆشى بى نارىم
 لۇ بىاي خۇشەویستىم ، بۇئىرى مەزن ، مەلاضىل
 مخلص ، كە خېزىزلىنى كۈچى كىرىد - خورالىي خۇش
 بى - لە سالى ۱۴۳۷ . ئىلسىتا خۇرا لە تىمىرى دەكىان
 خۇش بى .

پارگار^(۱)

به ره روی روری تو قربان نه دا ویشم به خاموشی
له بُر ره کهی لومایوند ده بزم لز فه اموشی

به روی کز تا بلی دا مایه، دهم جاری له بُخوشی
مریانی ئاره کهی رهست له باقی من که دانوشی

قالعه

شودی لەرینچى ۱۹۴۴/۶/۸

(۱) نهم پهارتايە نامه بهندى بُر نويسىم تا وينه يكى غۇم
يېشىكەش باوي مەزن بىكا

کەلەك

بايە كەي زىناتى دۇرى دەھر كەھات دىرى بۇ گەلەك
 دەرگەزى لەھر چەندى كىرمۇ دەرنە گىزىيەن كەلەك
 كەر بەھارى رۇزى دېدارت بېرىقىن گىيانە كەم
 لۇت دەلىم كۈندەي كەلەك ھۇن كەۋشە بىرۇم چەند پەلەك

قاصرة : ۱۹۴۳

دیاری

رۇنە كەم نىمۇرۇ دىيارىمان لە بىز تۆر ھەرگە يە^(١)
 دىرىدە بازى رىزىلىنى كوردى لە شىئىر ئەم بەرگە يە
 "ھەر شەمىي" دەھەنەن دەھەن لە يازان دەۋلان
 لۇ دەلى ئەو بىز بەھەست ھەر دارى سەكran" دەرگە يە

بەندى: رەمەزانى پېرۇزى ١٢٩٥

(١) ھەرگە زاڭ = كىتىخانە . ھەرگە = كىتىب .
 بۈيىت ھەرگە تىكى دەھەن - نوبىي خۇرى دەھەنار
 لۇز يە كىن لە زەقلىكەن دەئىم ھەرارىنا پەي لە سەر
 نوبىي .

فرمیسنه

لهر وله له چواره سانی ره چوین کروا له مائی
نوره م دلی رفاندین فرمیسکی ھاری کائی

خوناو به رویی نرگز بدینی چه نه لهر سرمه
پاریکی ٹاری ھارت زو ریته سو رخه بائی

قائله : ۱۹۴۴/۲/۳

بازاری باوان (۱)

خورا باری من و تو بج به قربان
 که تو نه نیا و به نه ره به ره مام
 زیان نیست که بزی که وشی بیشه
 به توقیدی نزهی بایی سمه ره مام

فاهره
 مذکور فتنی آلاس ۱۹۴۴ / ۵ / ۲۲

(۱) نه م چهارتایی نامه به نزدیک بر بوئر لز بارکی هزاره،
 له قاهره وه لغت لجه ولیم.

نېرکەت و دوئر

بۇدا رەبىم رەلەن : سەرەتى، كۈلىكىرى سۆرى نىشانە !
نىشانە يىلىوي تو' نەبرا گۈستان وەن گەستاڭ

نەزىكىي نەرگىزى ئەرچا بېپارىت نەختى راۋەستام
بە ھادىن گەرجى دېستا بۈم لە دوئىي رەبىم گۈستانە

قاصەد : ۱۹۶۴

بیت‌رمه

ئورئى سىزلىق بۇرىنىڭ زادە دەرە با يەكىدى بىرىنلىك
 سىزلىق دەلەن بە لەھەست سىستاكە ئەمەرلىرىانە بىرىنلىك
 لەسەر شاخى لە نادى باخى لە دەرە مېرىگاۋى "بىت‌رمه"
 بە شارى تا نە شارى دەلەن شەۋىر ئۆزۈر جايى بىرىنلىك

بىت‌رمه : ۱۹۳۷

لەھىرى نۇرۇشىن

بە تاتاي لەھىرى نۇرۇشىن سۇرئى رەپۇشىنى خان-زادە
سازىئە تادە بارانە لە چەم «مەم» ئادەكەي خۇنە

بەلىنى دا ورده فەندەي گۈل نىشانەن ئازەزۆي دايىه
خۇنار دەلەن لە عالى لېرى بى تۇرانە ئىدىن ئەن ئەن خۇنە

قاصىق ۱۹۶۹

ئىگان و نەئىگان

ئۇ دەپتى دەپتى دەپتى ناسكى
 ئۇ دەپتى بىنى دەپتى دەپتى ئاكايد
 لە ئۇ دەپتى خوازىنى كۆرە ئاسكى
 سەيسىن لۇ تۈر ئۇ رام دەپتى ئاكايد

بۇ ئېتى كە بىستى "مخلص" دەپتى ئاكا بىر ئەم نامە بىنە خەوا ئايىرى
 لۇ تەنارە .

هـ نه مان (۱)

برام "مخلص" ره لیتی وا هیئت نه مايه
ووهیه، راسته؟ وه یاضر هیئت نه مايه!

ربی لعه ولیت ع گول-زاری نه ماي
به لھارت لز بھیلیا تاکر مايه

(۱) نه مه و نلایی هدر شمعا بو لز نه و نامه ی تیرا که مخلص لتوی
نار بو :-

«گه ووهی خوش ویست، ساع و سه لاصق خوش و مندان
نه هر سم. له و روزانه یشم له یش که. برلان رویی له جان
بوئنه ووهیه. غه به رامان کری تا دو عانان ینمان را بگا :

«درقا بنی دهست بوم نه درقا بنی یمه
له هر چی توئیش بیم لهر لمه ولیت چینه

«شاهی ره و انم گه. لوتفی نه بی
بنی ره استه به رو بنی مانه فیمه».

شاغ و باغ

به ٹافهه ٹافهه ده نگنیکی مائم لعاته گوئی چاری
برلی سینه م بو ده یغه رمَا دَوری ٹا نصیره چاری؟!

له کونیه شاغ و باغی کورد تریانی نو بیه فسیلت
نزهی با بی که سم بیجی تو له سالی ٹیسته و پاری!

براته نصرتھی ، مخلص ، ده کا یاری لعه موڑی
نه توئیس یاری بکه نصرتھم که چوئی بهزم و گولزاری

فائزہ : ۱۹۶۴

دەردى نايىكى

ئەگەر قىلىنى بىكەۋنە دەردى باان
لە ناولخۇرا دەكەۋنە ئېرە-باان

لە رايىن دايدى باشانە بە تۆلۈن
دۇدايسىش دەبىنە تۆلۈرى كۆچى شان

بىزانىن دەردى نايىكى و لەيابە
دەكىر كەر بىگىرى سەر بەفر د باان

برای خودش ویستم مخلص

چ دهم هاتی به خیر بینی خوت و نامه‌ت
ضه‌لیکی تیسته‌ی در قزی قیامه‌ت

له بتو بهترنه له رئیه هماوه کانم
له راون ره بجیهن شار و سه‌لامه‌ت

له نزکه‌ش پیری خواناسانه فه موی
سه‌لامی لر بنوشه لهم وه لامه‌ت

هدولیب: ۲۶/ومنانی پیرفز ۱۴۰۴

نهم شهشتایه نامه‌بهنده وه لامه لر نامه‌ی کی مخلص که له پیری
رمی‌بینی:-

-“له بهر بی تاقه‌تی نهورق نه هاتم
له هاتم وا نه با نمه‌له وه هاتم”.

“تا له راوی ومه زانی بهرنه بدم
بی‌گرم یا نه‌ی گرم روزه‌ر ره بدم”.

نه قلاده: ۲۶/ومه زانی پیرفز ۱۴۰۴

له فاھيره وه

ده ردي روئي يار د گولزاری و زان

خو ده زاني هاره که م جهند کاره کا
(کاره کا)

لهر که سينکي زه ردو سوئه هاره ده روئي
زه بزانه ثاره زوي گولزار نه کا

دل که "مخلاص" کاتي ياري تو ده کا
يا خو ياري بنهاره يار نه کا

لپو د سينه لهر د "وافي" سينهونه
ئرم که جوشى گرت سر ديس لهاره کا

ياری "زار مفتاح" له بيري لهره بني
لهر ده سينه تاکو لپره ياره کا

پاشکو

ویزه یا "بهند" یا همچو "باو". منیش لام وایه ویزه ی بهند نه ووی ناوی که بویزه خوی ریبامیه بیکی "باو" ی لتر بنرسی. نه نیا پاشکویه کی کرت یا نا پاشکویه که رو-ستی مه بهست دیار بکا.

یه که م نه وویه؛ زمانی کورری خوی گهان
له میزه وشه ی "بهند" ی نهه یه؛ ویزه شن ووله لهر
تیکه نه گهر بهند بو به تیکی سر وانه بهند؛ ویزه
که بهند بو به نوازه سیدی ویزه بیکی بهند. نه ووی
ناوی که س بھی نازه به نازه "منظوم" ی عه و بیان
بو وه بگلیزیه کورری در بیکا به "لعنزاو". لهر وه دعا
خوی کورری وشه ی "باو" ی نفر له میزه نهه یه.
"وله بونی گول باوه به لیچیج ستی بهند نه کراوه".
جا ویزه شن که به یله ی نوازه وه بهند نه کرانی نیتر
ویزه ی باوه و بهند نه کراوه. نه وها رسیان نه ووی

ناوی که س. بـ. "پــشــش" فــارــســی بــرــخــی و به جــمــوــرــی
"پــهــضــشــ" یا "پــهــضــشــانــ" لــهــ جــمــیــ باــوــیــ خــرــیــ رــایــبــنــیــ .

روودم : لــیــمانــ بــگــهــرــتــنــ لــعــمــ رــبــهــ ضــوــمــانــ لــهــ
زــارــهــ تــســیرــیــ کــهــیــ خــوــمــانــ زــارــ اوــ یــاـ زــارــ اوــ لــزــ خــوــمــانــ
بدــفــزــیــنــهــ وــهــ یــاـ دــابــنــیــیــ یــاـ ســازــ بــدــهــیــ . "غــزلــ"
عــارــبــیــ بــوــ ؟ زــمــانــ فــارــســ کــانــ وــهــرــیــ گــرــتــ بــهــ ظــلــامــ بــزــ
وــاتــایــ "قصــیدــةــ" یــ عــارــبــیــ نــهــانــ "غــزلــ" . وــاتــهــ کــوــمــهــ لــهــ
رــیــزــیــکــیــ بــهــنــدــ غــهــزــوــلــیــکــهــ . منــیــشــ رــهــلــیــمــ نــهــ وــ غــهــزــوــلــهــ
نــاـ ســازــهــ مــانــ لــعــمــ یــنــیــ نــاوــیــ . بــهــ کــوــرــیــ کــوــمــهــ لــهــ روــیــیــ،
جــاـ بــهــنــدــ بــنــیــ یــاـ بــاـوــ ، کــهــ لــقــاتــ بــهــ ظــاـرــاـزــیــکــیــ وــوــلــعــ
قــهــتــارــ یــاـ ســوــکــهــیــ یــاـ درــوــنــهــ (درــوــیــنــهــ) بــهــ رــهــنــگــیــکــیــ
خــوــشــ خــوــشــ گــوــتــراــ نــهــهــ لــهــ زــمــانــ ٹــیــہــ نــاوــیــ
"گــورــانــیــ" لــهــ بــرــ دــانــدــ اوــهــ - بــاـ وــوــتــهــ کــانــیــســیــ تعــیــیــانــ
گــورــانــیــ نــهــبــنــ . ئــاـ رــاـ گــورــانــیــکــمــانــ بــزــ بــلــیــ کــاـکــهــ .
کــاـکــهــشــ رــهــستــ لــهــ بــنــ گــوــیــ دــارــهــ قــتــ وــ رــهــنــگــهــ
وــلــهــ یــنــیــتــیــهــ وــهــ رــهــستــ رــهــکــاـ بــهــ گــورــانــیــ :-

لەه نار لەه نار لەه نار

دەر د دەر مانم ياره !

ئەوچا كە "گۈزىنى" ناوىتكى خۇش بى لىر ئۇم جىۋەرە
ئاوازانە دەبى "سۈزىنى" سى ناوهكى گەلەن خۇش بى
لۇ ئۇر كۆمەلە بەندانەي كە بە تۆزى "غىزلى" ئى
زىز- فارسیان بەمل راپىزىپە .

نسار و نزار ، رۇلە كانم ، نازار و زاراۋاتان لە
زبانە شىرىئەكەي باوان دەركىن ؛ كە شىۋە لەماتن
رسەي "سۈزىنى" تان بەكارلۇقىنا دەلەن زاراۋەتىكىي و تېۋىي،
ئەپىش ، لەسەر لېوان تەز دەن نىپۇ كۆپىان خۇش ،
زۇ بە زۇ لە نىپۇ دەلەن دەچەسىنى ، لەھە دەن
"گۈزىنى" لە زۇنېكە دەھەسىپا . "سۈزىنى" سى لەمر
كەمانجىيە دەھە كۆيى لەھەبى - چ بە شىۋەي گۈزىنى
يا لەھەرامى نويسىراپى ، يابە كەمانجى ياخىنى ،
يا بن- شىۋە كەمانجىيە ئەنلىخانى دەھەستەم .

سىيم : ھالە بىزانە كە گشت ئۇم سۈزىنەنەي

له میافی ئەم بەرگەزان زانیاری شیوه - زانینیان
تىدا گەزايە . دىشە و سىتە لە چەند ناوچەپى د
بە گۈزىپە يەنەن شىوهپى لە ناوچەپەكەن و شىوهپەكەن
كورستان وەگىرىپە دامەز زاندرايە . لەھەمۆيە ھەر
زمانە شىرىئە كەپى "مەسو- زىنانش " . ئەگە - لە شۇئىنى
سەنگرايە وە ، نەترانى يا باشت نەترانى . نەكەپى خوت
بەھاپىپە ناو بېرى ئەو بىنى - لەزىانەپە دا رەزانى
ئەۋەپى خوتپان نەزانى دەبىن لەھەر نەبىن لەسر روپى
پەپىا و پەپلى رەنگاۋەنگى خاكى كورستان . ئەوانەپى
نايازرانى لەھەنە ؟ ئەۋەپى رەپىزانى سۈپەپە كە ؟ زار د
زەۋى كورزان لەھەر روپان وەكۆپىنلەن وەنگاۋەنگەن .
كە نەترانى بىزانە نازانى ، تا بىتوانى فىرىپى ؟
ئەگەر نەترانى بىزانە نەترانى . ئىدىپە خوتپا يارت ؟

زارى كورپى به تمارت

”ھەر شەمی“

- عبد الله - صطفى - أبو بكر - محمد - عبد الله .
- ”ئۇزايى“ يې لە بىنماڭىلى زانىنە ھەر وەر دەۋەشەنپىر .
- لە گۈندى ”ھەر شەم“ ، ناوجىھەي ”دايى سەكran“ ، كوردىستاني عراق .
- يېرىي ”دكتۆر“ يى ”ياسا“ يى وەرگىرتووە لە زانكۈرىي لەندەن .

دەستنوسى خۇشتنوس

حسن عثمان

ئىمادە و مېرىۋىي سپاردى
لە يېزگەزاري نىشتانى لە بەغدا :

۲۴۷

لسنة ١٩٩٠

ەمەنلىكىم

١٤١٥ . ١٩٩٠ ز.

بىراخانىي "الختام" لە بەغدا .

”زخمی رو ریناره“

طبع في شركة المتسام للطباعة المحدودة - بغداد - هاتف ٨٨٨٦٣٢٨

بموجب موافقة دار الثقافة والنشر الكردية المرقمة ٢١٧

في ١٩٨٩/١١/١٧